

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
ul. Mirowska 8, 42-217 Częstochowa
tel./fax (34) 365 16 38
e-mail: delegaturaczwa@wkz.katowice.pl

C.NR.5144.6.2024.DP
RPW/2064/2024

Częstochowa, dn. 23.02.2024 r.
za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

POZWOLENIE Nr CZ/501-/2024
na prowadzenie prac konserwatorskich przy
zabytku wpisanym do rejestru zabytków

Na podstawie art. 6 ust. 1, pkt. 2 lit. a, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1 art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022 poz. 840), § 12 ust. 1, ust. 2 pkt 1,3,4, ust. 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 sierpnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 roku, poz. 81) oraz art. 104 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 775)

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach

Po rozpatrzeniu wniosku Parafii Rzymsko-Katolickiej św. Marcina w Cieszowej, reprezentowanej przez ks. proboszcza Andrzeja Niesporka, z dnia 09.02.2024 (data wpływu: 09.02.2024 r.) dotyczącego przeprowadzenia prac konserwatorskich przy obrazie z przedstawieniem św. Marcina z ołtarza głównego, z kościoła św. Marcina w Cieszowej (nr rej. ołtarza B-89/1-16/96)

p o z w a l a

na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
obraz z przedstawieniem św. Marcina z ołtarza głównego, z kościoła św. Marcina w Cieszowej (nr rej. ołtarza B-89/1-16/96)

1. polegających na:

- a) Pracach konserwatorskich przy obrazie olejnym:
- Oczyszczenie lic i odwroci mechaniczne
 - Usunięcie werniksu
 - Korekta/wymiana krosna, uzupełnienie ubytków płótna oraz ewentualne wykonanie dublażu krajek (po dokonaniu oceny konieczności takiego działania)
 - Uzupełnienie ubytków zaprawy i założenie kitów
 - Rekonstrukcja złocień
 - Uzupełnienie warstwy malarskiej
 - Werniksowanie

2. według dokumentacji:

- opinia konserwatorska Warszawa 2 luty 2024 r.
- program prac konserwatorskich wraz z kosztorysem

- ocena stanu zachowania obrazu św. Marcin z kościoła w Cieszowej

Opracowanego przez:

- mgr Grażyna Malcher- konserwator dzieł sztuki

3. przy spełnieniu następujących warunków i obowiązków:

- a) kierowania pracami albo samodzielnego ich wykonania przez osobę spełniającą wymagania o których mowa odpowiednio w art.37a ust.1 i 2 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- b) przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed rozpoczęciem prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby o której mowa w pkt.3a
 - imienia i nazwiska i adresu osoby o której mowa w pkt.3a
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art.37a ust.1 i 2 ustawy
 - oświadczenia osoby o której mowa w pkt.3a, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo badaniami albo samodzielnego ich wykonywania.

4. oraz spełnieniu warunków dodatkowych:

- a) zawiadomienia o terminie rozpoczęcia i zakończenia prac
- b) niezwłocznego zawiadomienia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac konserwatorskich
- c) prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac oraz opracowania ich wyników, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków albo ministrowi w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac lub badań
- d) dokonywania odbioru końcowego wykonanych prac konserwatorskich z udziałem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

5. Pozwolenie jest ważne do dnia 31 grudnia 2025 roku.

UZASADNIENIE

Ołtarz główny z kościoła p.w. św. Marcina w Cieszowej, w którym w polu centralnym umieszczony jest obraz z przedstawieniem św. Marcina (2 poł XIX w.) objęty jest indywidualną ochroną konserwatorską na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Częstochowie, nr PSOZ-5330/9/96, z dn. 29.05.1996 r. pod nr rejestru B-89/1-16/96. W związku z tym zgodnie z obowiązującymi przepisami cytowanej na wstępie ustawy, wszelkie prace przy obiekcie wymagają pozwolenia WKZ (art. 6 ust. 1 pkt. 2 zabytki ruchome będące w szczególności: lit. a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowe; art. 7 Formami ochrony

zabytków są: pkt 1 wpis do rejestru zabytków, , art. 36 ust. 1 Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga: pkt 1 prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków). Ponadto prace winny być prowadzone zgodnie z warunkami cytowanego na wstępie Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W dniu 09.02.2024 r. (data wpływu 09.02.2024 r.) Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Marcina w Cieszowej, reprezentowana przez ks. Andrzeja Niesporka- proboszcza parafii, zwróciła się do tut. organu z wnioskiem o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy obrazie z przedstawieniem św. Marcina z otłarza głównego, z kościoła św. Marcina w Cieszowej (nr rej. B-89/1-16/96). Do wniosku załączony został program prac konserwatorskich oraz wszystkie wymagane załączniki formalne.

Stan obrazu był sprawdzany przez pracownika tut. urzędu podczas kontroli przeprowadzonej w dn. 12.10.2017 r. Podczas kontroli stwierdzono dobry stan zachowania. Na podstawie przedstawionego programu można jednak stwierdzić, że obiekt wymaga pilnych prac konserwatorskich z powodu pogarszającej się kondycji technicznej. Wśród uszkodzeń wskazanych w dokumentacji wymieniane są ubytki warstwy pożyłoty, punktowe uszkodzenia świadczące o „przypaleniach” obrazu przez zastosowanie nieodpowiedniego oświetlenia w zbyt bliskich odstępach, zabrudzenia, ubytki w zaprawach, werniksach oraz złoceniach.

Przeprowadzona zostanie pełna konserwacja, obejmująca zabezpieczenie osypującej się warstwy malarskiej, usunięcie dodatkowych warstw werniksu i retuszu, a także prostowanie podłoża. Dodatkowo, wykonane zostanie uzupełnienie lub wymiana warstwy podłoża oraz w razie konieczności dublaż krajek, a także rekonstrukcja złocień i uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej metodą retuszu naśladowczego.

Zawarty w programie zakres prac jest zgodny z zasadami konserwatorskimi i pozytywnie wpłynie na ochronę i zachowanie wartościowego zabytku. Wykonanie tych działań przez osobę z odpowiednim doświadczeniem i wiedzą fachową, pozwoli na zminimalizowanie procesów degradacji i przywrócenie obiektu do jak najlepszego stanu zachowania. Głównym celem tych działań jest zachowanie walorów artystycznych i historycznych oraz zapobieżenie dalszej degradacji zabytku.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

POUCZENIE:

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie. Odwołanie od decyzji wnosi się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Z dniem doręczenia Śląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Oświadczenie to nie może być cofnięte.
3. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, chyba że decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności lub podlega ona natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania także gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
6. Organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.
7. Jeżeli decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, organ odwoławczy może zlecić przeprowadzenie określonych czynności postępowania wyjaśniającego organowi, który wydał decyzję.
8. Organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające również wtedy, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.
9. Organ odwoławczy nie przeprowadza postępowania wyjaśniającego, o którym mowa powyżej, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione.
10. Wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydania niniejszego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.
11. W razie stwierdzenia, że prace prowadzone są bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję wstrzymującą prace, badania, roboty lub inne działania przy zabytku, a następnie wyda decyzję nakazującą przywrócić zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo nakładającą obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku, przy czym wniosek o wydanie tego pozwolenia składa się w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia doręczenia decyzji, albo nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.
12. W razie stwierdzenia, że prace zostały wykonane bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję nakazującą przywrócić zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazany sposób i w określonym terminie.
13. Zgodnie z treścią art. 37a ust.1, ust.2 i ust.3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

- a) pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 14a ust.2
- b) w dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust.1, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która: posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie lub średnie branżowe i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie oraz która co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, do inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub innych zabytkach zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art.14a ust.2.
- c) przepisy ust.1 i 2 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru

14. Zgodnie z treścią art. 37g.1. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, prowadzonych odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, oraz badaniach archeologicznych, lub zatrudnienie przy tych pracach lub badaniach w muzeum będącym instytucją kultury, potwierdzają świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych, oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której te prace, badania lub roboty były wykonywane, albo przez osobę, pod której nadzorem były wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury, lub zaświadczenia wydane przez wojewódzkich konserwatorów zabytków

15. Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie określonych w nim działań nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane oraz innych decyzji, opinii i uzgodnień wymaganych przepisami szczególnymi.

z up. ŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW w Katowicach

[Signature]
mgr Aleksandra GAJDA
st. Inspektor Ochrony Zabytków

Pobrano opłatę skarbową w wysokości 82 złotych za wydanie pozwolenia zgodnie z częścią III pkt 44 ppkt 2 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (tekst jedn. Dz. U. z 2023 roku, poz.2111).

Otrzymują:

1. Ks. Proboszcz Andrzej Niesporek, Cieszowa, ul. Szkolna 27, 42-714 Hadra
2. a/a x2

Do wiadomości

1. Śląski Wojewódzki Konserwator zabytków w Katowicach (EZD)
2. Diecezjalny Konserwator, Kuria Diecezjalna w Gliwicach Ul. Łużycka 1, 44-100 Gliwice

Osoba prowadząca sprawę: st. insp. Dominika Panaszek

Tel. 34 365-16-38

RPW/2930/2024

16.02.2024 r.